

ZAČÍNÁM
OD KONCE

Spisovatelka a hudební manažerka
PETRA KLABOUCHOVÁ po oceňované knize
 Prameny Vltavy vydává nový román U severní zdi,
 který se vrací ke zločinům 50. let. Proč se
 ve svých knihách věnuje anatomii zla? A čím si ji
 navždy podmanila rodná Šumava, přestože
 střídavě žije v různých zemích světa?

Text:

Petra Smítalová

Foto:

Michal Sváček

Většinu jejích knih spojuje historie, z rozdílných období a různých pohledů. Příběhy sice začínají v současnosti, ale jejich červená nit se táhne do hloubek minulosti. Zpětný chod, pátrání po kořenech. I způsob, jakým Petra Klabouchová píše, tomu odpovídá: „Jako první kapitulu píšu tu poslední, abych věděla, kam chci celý příběh dovést. Pak teprve tvořím jednotlivé postavy a dílčí epizody. Začínám od konce,“ popisuje třiadvacetiletá spisovatelka.

Několik jejích posledních románů spojuje detektivní zápletka a téma zkoumání lidského zla. Odkud se bere, z čeho vyvěrá a jak mu lze vzdorovat? Může být pomsta řešením, nebo alespoň úlevou pro toho, kdo trpí cizí vinou? K těmhle otázkám se Petra bohužel dostala skrze vlastní zkušenost: „Ve vzdálenější rodině jsem se setkala s člověkem, který se pro mě na dlouhá léta stal symbolem zla. Nedokázala jsem si vysvětlit důvod jeho nenávistného chování, ale postupem času jsem se ho snažila pochopit. Zjistila jsem, že ani jeho životní cesta nebyla snadná, a tak jen posílal dál, co předtím sám dostal.“

Tenhle úhel pohledu se odrazil nejen v její oceňované knize z roku 2021 *Prameny Vltavy*, kde je vražda v šumavských lesích jakousi pomstou za hrůzy spáchané během 2. světové války, ale i v jejím nejnovějším románě *U severní zdi*, v němž na základě skutečných osudů vypráví příběhy politických vězenek a jejich utýraných, odebraných či ani nenarozených dětí, které si v 50. letech v pankrácké věznici prošly peklem. Po letech se pak tyto nevinné oběti rozhodne pomstít jistý tajemný muž... „Zlo je jako neustále pokračující řetěz, často rodinný nebo historický. Křivda rodí křivdu,“ říká k tomu autorka.

K napsání knihy *U severní zdi* ji úplně původně přivedla informace o nedávném objevení hromadných hrobů indiánských dětí u takzvaných

převýchovných církevních škol v Kanadě. Pátrala po tom, zda se něco podobného neodehrálo v naší historii, a při tom narazila právě na symbolické dětské náhrobky na Dáblíckém hřbitově, kde se nacházejí hromadné vězeňské hroby. „Čerpala jsem z literatury faktu, ze vzpomínek žen, které byly na Pankráci vězněné, z dopisů K 231, což byl klub bývalých politických vězňů, kde jsem našla řadu detailů o životě ve věznicích i způsobech vyšetřování a výslechů. Pomohl mi také dokumentární film režisérky Dagmar Průchové Nesmíš plakat, která si sama jako dvanáctiletá dívka prošla vyšetřovací vazbou i výslechy a v roce 1990 o tom natočila film.“

Knihu nedokázala psát v kuse, příběhy, do nichž se nořila, byly příliš trýznivé. Proto střídavě pracovala i na svém druhém titulu *Na plný koule*. Povídky s podtitulem *Historiky z rockového podsvětí* vyšly nedávno a coby manažerka rockové kapely do nich s humornou nadsázkou obtiskla vlastní zážitky spojené s touto profesí.

Šumavské hvozdy ve mně

Petra Klabouchová často mluví a píše o Šumavě. Narodila se v Prachaticích a dětská léta prožila ve Vimperku. Hned za městem se zdvihaly zelené šumavské kopce a hora Boubín s tisíce let starým pralesem, kudy dříve vedly pašerácké stezky a kde se splavovalo dřevo pro nedalekou sklárnu. S tímhle drsným pohraničním krajem, poznamenaným často tragickými dějinnými událostmi, je spjatá, otiskl se do ní stejně jako do jejích knih. Sama říká, že její rodná Šumava v ní zanechala trochu smutku a taky pocit, že by měla připomínat historické nespravedlnosti, které se v tomhle kraji staly. I když teď žije v různých koutech světa – přesouvá se mezi Itálií, Českem a Amerikou –, „šumavský kořen“ jako by si nesla všude s sebou. „Měla jsem ideální dětství. Byla to sice osmdesátá léta, ale politiku jsem jako dítě vůbec

» Rodná Šumava v ní zanechala trochu smutku a taky pocit, že by měla připomínat historické nespravedlnosti, které se v tomhle kraji staly. ❧

PETRA KLABOUCHOVÁ [42]

Narodila se v jihočeských Prachaticích 20. srpna 1980, dětství prožila v šumavském podhůří, v Husinci a Vimperku. Po absolvování sedmiletého gymnázia a roční přestávce, kdy se věnovala práci novinářky v místní redakci Deníků Bohemia, pokračovala ve studii mediálních vztahů a žurnalistiky na FSS Masarykovy Univerzity v Brně. Už během studia, ale i poté pracovala v několika redakcích regionálního tisku a televize. V současné době žije s přítelem Marco Mendessem, rockovým hudebníkem, střídavě v Itálii, USA a Česku. Pracuje jako hudební manažerka (zastupuje rockové skupiny Hollywood Vampires, S.E.X. Department a Rock'N'Roll Army) a píše knihy (např. romány *Poslední kubánské pomeranče*, *Podvod zlatého faraona*, *Anglická zahrada*, *Prameny Vltavy* či nejnověji *U severní zdi a povídky Na plný koule*). Za detektivní příběh *Prameny Vltavy* (2021) obdržela Cenu Johanna Steinbrenera a čestné uznání Ceny Jiřího Marka. Má ráda moře, rockovou hudbu, bojová umění, horory a knihy Karla Klostermanna o Šumavě.

nevnímala. Pro mě existovaly jen lesy, kopce, skvělí rodiče, mladší brácha a parta kamarádů. Byla jsem přečtený levák, ne příliš šikovný na sport, nejlépe mi bylo v knihovně. Od druhé třídy jsem tam chodila každý týden a četla a četla: klasické romány, ve dvanácti letech jsem přelouskala skoro celou Agathu Christie, ale bavila mě i literatura faktu. Zajímala mě archeologie, hlavně období starého Egypta, jeden čas jsem chtěla být archeoložkou. Děda měl doma soubor cestopisů Hanzelky a Zikmunda, těmi jsem listovala ještě dřív, než jsem se naučila číst. Žila jsem v těch cizích krajích a snila o velkých cestách. A taky mě bavilo poznávat bylinky, na okolních loukách jich bylo spousta,“ vzpomíná.

O spisovatelských genech se v její rodině mluvit nedá. Maminka byla vyučená krejčová, střední školu si směla dodělat až mnohem později, táta byl automechanik. Osudy jejích předků, podobně jako řadu jiných v tomto kraji, poznamenal běh dějin, odsuny Čechů i Němců, násilná kolektivizace i znovuosidlování. „Byla jsem vlastně v rodině jednou z prvních, kdo se dostal ke studiím a k maturitě, protože dědečkova rodina mívala na Šumavě větší statek ve Volarech, pozemky a lesy, které mu v rámci poválečné kolektivizace zabavili, a maminka kvůli tomu nemohla jít studovat. Maminčina matka zase patří k reemigrantům: do šumavského pohraničí přišla po roce 1946, když odtamtud vysídlili Němce a znovu ho osidlovali. Původně pochází ze slovenské komunity žijící v Rumunsku, kde mluvili jen slovensky, rumunsky vůbec neuměli. Když přišla s rodinou do Čech, dostali k bydlení polorozpadlou ruinu chalupy a místo vinné révy a rajčat, které pěstovali v Rumunsku, v nehostinných šumavských podmínkách potili krev, aby z půdy vůbec vydolovali nějakou tu bramboru. Na vzdělávání nebyl moc čas.“

Láska z jihu

Petra už ale patřila ke generaci, která si školy odepřít nemusela. V jedenácti letech nastoupila na sedmileté gymnázium a ani puberta nezlomila její lásku ke čtení. „Moje dospívání nebylo ve znamení nějakých rebelií, neměla jsem důvod. Spíš jsem stále zůstávala u knížek, a v devadesátých letech jsem začala vyjíždět do zahraničí na první brigády. V osmnácti jsem strávila dva letní měsíce v italském Bibione, kde jsem v plážovém obchůdku prodávala nafukovací matrace a plavky. Bylo to takové moje první velké dobrodružství.“ K moři ji to táhlo i proto, že v šumavském Vimperku se nikdy příliš neohřála. „Už název města je odvozen z německého Winterberg, zima tam byla skoro neustále, sníh ležel na kopcích skoro šest měsíců. Navíc jsem to na gympl měla asi dva kilometry pěšky, kolikrát jsem se brodila po kolena sněhem, a pořád sněžilo. Jako teenager jsem to nenáviděla a záviděla jsem jižním národům.“

To ještě netušila, že právě v Itálii na pláži potká budoucího partnera, italského rockového hudebníka, a tahle proslulá země se částečně stane jejím domovem. Navíc ji vztah s muzikantem tak nějak přirozeně pasoval do role hudební manažerky. Z Itálie pak společně začali vyjíždět na turné po světě. „Vždycky sbalíme kufry a na pár měsíců nebo i na rok dva vyjedeme koncertovat. Víc se tak dostaneme do kulturního podhoubí té konkrétní země. Rok jsme byli v Americe, žili jsme v Los Angeles. Taky jsme na čas zakotvili v jižním Švédsku, v Malmö. Kočovní život mi vyhovuje. Doma jsem tak trochu všude, ale když mi teče do bot, vracím se do Čech.“

Odjakživa se chtěla živit psaním, a tak se po maturitě pokusila o přijímací zkoušky na brněnskou žurnalistiku, ale nevzali ji. Začala proto pracovat jako novinářka v regionální redakci Deníků Bohemia. „Psala jsem vlastně do všech rubrik, reportáže z okolí, drobné rozhovory, zprávy o tom, jak obyvatel Prachatic ulovil obří štika... Musím říct, že v téhle realitě se zcela rozplynuly moje sny o žurnalistice, ale zase jsem měla možnost okusit vše, co s běžnou novinářinou souvisí.“

O rok později už ale bylo všechno jinak. Začínalo nové milénium a dvacetiletá Petra nastoupila do prvního ročníku žurnalistiky v Brně, ovšem jak sama říká, „prvotní nadšení vychladlo“. Stále víc tíhla k psaní literatury. Vzpomíná, že už jako holčičce školou povinné jí bylo líto, když viděla ořezanou tužku a prázdný papír, na kterém není nic napsáno. Měla touhu něco vytvořit. Začínala krátkými, ještě dětskými básničkami, na střední škole už se pouštěla i do prózy. „Na gymnáziu jsem za mírný poplatek psala spolužákům slohové práce.“

Od pomerančů přes Egypt k Pramenům Vltavy

Ve 26 letech vydala svoji první knihu, humoristický román *Poslední kubánské pomeranče*, který zachycuje život v Československu na konci osmdesátých let. Je psána z pohledu osmileté holčičky žijící na Šumavě a má to svůj důvod: „Měla jsem tehdy ještě ostych oslovit dospělého čtenáře, myslela jsem si, že bych mu neměla co říct, že by to bylo směšné. Proto jsem pak taky ještě nějaký čas psala knihy vyprávěné takzvané dětskýmá očima nebo pro děti, jako byly třeba hororové *Upíří historky*.“ Následovala próza v italštině, která je jakousi kritikou masového turismu v městečku Caorle, kde dnes Petra částečně žije, a mapuje příběhy místních rodin i dětí závislých na drogách. Ta ale v češtině nikdy nevyšla.

Postupně se však mladá spisovatelka přeci jen osmělila a v roce 2019 vydala v tuzemsku román pro dospělé *Podvod zlatého faraona*. Jde o příběh s detektivní zápletkou postavený na skutečných událostech, pohrávajících si s motivem pochyb okolo objevení Tutanchamonovy hrobky. O rok

později literárně zpracovala další reálnou událost – zmizení dvou desetiletých chlapců na jihu Itálie v roce 2006. Vznikl krimi thriller *Anglická zahrada*, v němž se oběti předpojatého vyšetřování stane rodina zmizelých dětí.

V té době se Petra rozhodovala, jestli vůbec v psaní pokračovat. „Anglická zahrada se příliš neprodávala, na pultech knihkupectví nebyla moc vidět. Možná i proto, že jsem tehdy žila v zahraničí a nemohla knihu moc propagovat. Nevím.“ Když pak ale měla možnost ve Švédsku nahlédnout i do prostředí knižního vydavatelství, nedalo jí to. „Viděla jsem, jakým způsobem tam pracují na skandinávských krimi thrillerech, a inspirovalo mě to. Řekla jsem si, že bych mohla také zkusit napsat detektivku, protože u nás máme podobně temný kraj, jako je tam na severu, Šumavu. Pustila jsem se do psaní a rukopis pak nabídla vydavatelství Host, o kterém jsem slyšela jen to nejlepší.“

Tak přišly na svět *Prameny Vltavy* – vypravěčsky skvěle zpracovaný román z prostředí spisovatelčina rodného kraje, opět pracující se skutečnými událostmi i zločinem. V lese poblíž bývalého hraničního pásma se najde mrtvé tělo mladičké dívky oblečené do pruhovaného mundúru s židovskou hvězdou a během vyšetřování se její příběh stále více proplétá s pátráním po skutečném účelu dodnes zamlčovaného koncentračního tábora *Prameny Vltavy*. Právě touto knihou si Petra Klabouchová získala větší pozornost čtenářů i literárních kritiků a dostala za ni jak čestné uznání Ceny Jiřího Marka, která se uděluje nejlepším detektivním románům, tak Cenu Johanna Steinbrenera, na niž jsou nominovány knihy o Šumavě.

Malý podvod na čtenáře

„Miluju historii, ale mám pocit, že pokud bych psala literaturu faktu, zas tolik lidí by si to nepřečetlo. Takže psaní beletrie a románů, které z dějin a skutečných událostí čerpají, je vlastně takový můj malý podvod na čtenáře. Na reálné informace naroubuju příběh, a tím si získám pozornost širšího publika. Psaní je pro mě jakýmsi završením tématu, které mě zaujme a chci se o něj podělit. Jenže jsem spíš stydlivější typ, tak to dělám trochu z úkrytu, prostřednictvím svých knih,“ vysvětluje spisovatelka své časté propojování skutečnosti a fikce, které můžeme čekat i od jejích dalších textů.

Už dva roky má dopsanou knihu odehrávající se opět na Šumavě a čerpající z příhody, kterou objevila v knize svého oblíbeného spisovatele Karla Klostermanna. Jde o příběh z jara roku 1853, kdy byly osady kolem Kozích Hřbetů zasaženy silnými přívaly sněhu. „Lidé tam zůstali téměř jako pod lavinou, odtrženi od civilizace několik týdnů. Neměli už zásoby, snad tam došlo i k případům kanibalismu, psychickým zhroucením a také k neznámé epidemii, protože živí

zůstávali ve sněhem zapadlých domech spolu s mrtvými, a polovina obyvatel to tehdy nepřežila. I tenhle příběh je ale protkaný současnou linkou,“ líčí Petra a přiznává, že kniha si musela na vydání počkat, protože je stejně jako *Prameny Vltavy* o Šumavě, a tak Host její vydání proložil románem *U severní zdi*.

A aby návratů na Šumavu nebylo málo, v těchto dnech autorka dokončuje hororový příběh, který vychází z šumavské legendy z okolí Hartmanic „Říká se v tomhle kraji po kopcích, že sem někdy v 70. až 80. letech poslala StB skupinu vědců, kteří se měli zabývat fenoménem bludiček u Křemelné. Byl tam vojenský prostor se zakázanou zónou, kde měly údajně bludičky děsit pohraniční stráž. Existovalo i podezření, že je to nějaká provokace z druhé strany hranice. Ale z té vědecké výpravy se prý nikdo nevrátil. Tak jsem si řekla, že si s touhle městskou legendou zkusím pohrát trochu po vzoru Jozefa Karičky a jeho hororové *Trhliny*. Ale asi budu muset napsat ještě něco nešumavského, než mi ji vydají,“ směje se spisovatelka, která píše, aby mohla příště psát zase o Šumavě.

» Už jako holčičce školou povinné jí bylo líto, když viděla ořezanou tužku a prázdný papír, na kterém není nic napsáno. Měla touhu něco vytvořit. ◀

